

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie IV./2021
Senát II

Nález:

spisová značka	I. ÚS 510/2020
populárny názov	Rei judicata
sudca spravodajca	Ivan Fiačan
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	17.03.2021
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Prekážka rozsúdenej veci patrí k základným procesným podmienkam konania a zistenie jej existencie musí viesť v každom štádiu konania k jeho zastaveniu. Ustanovenie § 230 CSP je teda zákonným vyjadrením princípu právnej istoty a platí až dovtedy, kým v predpísanom konaní nedôjde k zrušeniu právoplatného rozhodnutia. Spravidla sa tak stáva na základe mimoriadnych opravných prostriedkov alebo nálezom ústavného súdu.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka bola žalovanou v sporoch vedených na okresnom súde, v ktorých sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k viacerým nehnuteľnostiam. Po podaní žaloby o určenie vlastníckeho práva došlo k podaniu protestu prokurátora okresnej prokuratúry proti rozhodnutiu o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech sťažovateľky. Protestu prokurátora bolo vyhovené a žalobca bol ako vlastník nehnuteľností zapísaný opätovne do katastra nehnuteľností.</p> <p>Pre odpadnutie dôvodu podanej žaloby vzal žalobca svoju žalobu späť a žiadal konanie zastaviť. Okresný súd uznesením konanie zastavil a nárok na náhradu trov konania priznal žalobcovi v rozsahu 100 %. Krajský súd svojim uznesením zmenil uznesenie okresného súdu tak, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal. Ústavný súd nálezom sp. zn. I. ÚS 168/2018 z 10. októbra 2018, v poradí prvé uznesenie krajského súdu zrušil a vec vrátil späť na ďalšie konanie.</p> <p>Po vrátení veci ústavným súdom krajský súd rozhodol opätovne ďalším v poradí druhým uznesením, ktorým nárok na náhradu trov priznal v plnom rozsahu žalovanému, t. j. sťažovateľke.</p> <p>Ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 261/2018 z 10. januára 2019 v konaní iniciovanom žalobcom na preskúmanie prvého uznesenia krajského súdu okrem iného rozhodol tak, že zrušil prvé uznesenie krajského súdu a vrátil vec späť na</p>

	<p>ďalšie konanie.</p> <p>Krajský súd v nadväznosti na posledne spomenutý nález vydal v poradí tretie ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie, ktorým nárok na náhradu trov konania stranám nepriznal.</p>
z odôvodnenia	<p>V poradí posledným napadnutým uznesením teda krajský súd opakovane rozhodol o nároku na náhradu trov konania (o tej istej veci), o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté jeho uznesením z 20. decembra 2018, avšak bez toho, aby došlo k zrušeniu uznesenia z 20. decembra 2018. Sťažovateľka sa teda na základe procesného postupu krajského súdu ocitla v situácii, keď o tom istom nároku na náhradu trov konania existovali v jednom konaní dve právoplatné uznesenia krajského súdu s protichodnými výrokmi.</p> <p>Nevyhnutnou vlastnosťou súdnej ochrany v materiálnom právnom štáte musí byť nastolenie stavu právnej istoty, ktorú dáva nezmeniteľnosť súdneho rozhodnutia spojená s vylúčením možnosti, že o veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo, sa môže v budúcnosti znovu konať. Túto vlastnosť dáva súdnemu rozhodnutiu prekážka veci rozhodnutej (Drgonec, J. Ústava Slovenskej republiky. Teória a prax. 2. prepracované a doplnené vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2019, s. 877 – 933).</p> <p>Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zahŕňa v sebe aj právo na ochranu pred opakovaným uplatňovaním práva, o ktorom bolo už raz právoplatne rozhodnuté, pokiaľ nedošlo k zrušeniu právoplatného rozhodnutia v predpísanom konaní (II. ÚS 19/2009).</p> <p>Prekážka rozsúdenej veci patrí k základným procesným podmienkam a jej existencia musí viesť v každom štádiu konania k zastaveniu konania. Ustanovenie § 230 CSP je zákonným vyjadrením princípu právnej istoty a platí až dovtedy, kým v predpísanom konaní nedôjde k zrušeniu právoplatného rozhodnutia. Spravidla sa tak stáva na základe mimoriadnych opravných prostriedkov alebo nálezom ústavného súdu.</p> <p>V prejednávanej veci sťažovateľky vydaním napadnutého uznesenia celkom jednoznačne došlo k porušeniu princípu res iudicata. Týmto postupom krajský súd porušil aj princíp právnej istoty a vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	nález Ústavný súd Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 19/2009 z 2. apríla 2009
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
kľúčové slová	konanie-zastavenie zavinenie trovy konania res iudicata (prekážka veci rozsúdenej)

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne

vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.